

Vreme: 22.07.2026 16:51

Medij: n1info.rs

Link: <https://n1info.rs/svet/21-sankcije-rusiji-viktor-orban-evropska-unija/>

Autori: Politico

Teme: Evropska komisija

Naslov: Kočnica na 21. paket sankcija Rusiji: Bez Orbana, vlade evropskih zemalja otvoreno iznose svoje prigovore

5515

Ambasadori zemalja članica EU ponovo će pokušati da u sredu finalizuju prvi paket sankcija Unije protiv Rusije otkako je Viktor Orban napustio funkciju

Godinama je Orban - iskusni mađarski populistički lider koji je negovao bliske veze sa Kremljom i više puta pretio da će blokirati sankcije - drugim prestonicama pružao pokriće da se protive strožim merama, piše Politico. Orban je više puta govorio kako mnogi u EU misle slično kao on, protive se daljim sankcijama jer štete njihovoj ekonomiji, ali to ne govore javno, već se "kriju iza njega". Sada, kada je Petar Mađar na čelu Mađarske, a Budimpešta više ne stoji na putu, te vlade su primorane da otvoreno brane svoje prigovore. "Bilo je iznenađenje i razočaranje videti koliko je država članica odugovlačilo sa svojim postupcima. Od najveće je važnosti da nastavimo da jačamo sankcije EU protiv Rusije u ovom trenutku, kada Rusija počinje da oseća pritisak rata na svoju domaću ekonomiju i u percepciji javnosti", rekao je Vile Nijinisto, finski poslanik u Evropskom parlamentu i predsedavajući delegacije Evropskog parlamenta za odnose sa Rusijom. Dogovor se i dalje u velikoj meri očekuje, ali će možda biti potrebno još ustupaka pre nego što ambasadori budu mogli da ga konačno usvoje. Sedam osoba uključenih u rad na paketu reklo je za Politico da je nekoliko mera već ublaženo ili u potpunosti odbačeno. Paket, koji je predsednica Evropske komisije Ursula fon der Lajen predstavila u junu, 21. je paket od početka ruske invazije punog obima na Ukrajinu. Nakon 20 prethodnih rundi, diplomate kažu da EU ostaje bez lakih meta i da se sve više sudara sa snažnim nacionalnim interesima. Za uvođenje sankcija potrebna je jednoglasna podrška svih 27 zemalja EU. "Više nema nisko visećih plodova, nakon 20 paketa. Sve više ćete nailaziti na interese pojedinačnih država članica, pa morate da pronađete ravnotežu", rekao je jedan diplomata EU uključen u pregovore, kome je, kao i drugima citiranim u ovom tekstu, odobrena anonimnost kako bi mogao da govori o poverljivim pregovorima. Grčka je do sada odbijala da podrži 21. paket zbog zabrane kompanijama iz EU da prevoze ruski tečni prirodni gas u treće zemlje. Atina upravlja najvećom trgovačkom flotom na svetu i zabrinuta je zbog uticaja te mere na jednu grčku kompaniju koja upravlja tankerima za plovidbu kroz led i izvozi ruski LNG. Grčki ambasador upozorio je da bi ta mera mogla da podstakne brodove da promene zastavu i pređu u jurisdikcije u kojima bi primena pravila bila još teža, prema rečima još dvojice diplomata uključenih u pregovore. "Pokušavamo da pronađemo izlaz iz ovoga, ali ono što ovo pokazuje jeste da počinjemo da se sudaramo sa nekim ključnim ekonomskim interesima", rekao je četvrti diplomata. Zajedno sa Maltom i Kiprom, Grčka je oklevala i oko šestomesečnog produženja zamrzavanja gornje granice cene ruske nafte od 44,10 dolara po barelu. Zemlje EU kupile su sebi više vremena tako što su zadržale zamrznutu gornju granicu cene do četvrtka, a sada se očekuje da će produženje biti usvojeno ukoliko se pronađe rešenje za grčki veto na isporuke LNG-a. Pregovore je uzdrmao i potez Austrije u korist Rafajzen banke, druge po veličini banke u toj zemlji. Rafajzen već dugo traži nadoknadu za ono što naziva nezakonitom eksproprijacijom svoje imovine u Rusiji u vrednosti od 2,44 milijarde evra, kroz transfer zamrznutih sredstava koja pripadaju jednom od vodećih moskovskih oligarha. Beč je pokretao ovo pitanje tokom pregovora o nekoliko prethodnih paketa sankcija. Međutim, ljudi uključeni u pregovore rekli su da je ovo prvi put da je ono doprinelo kašnjenjima u poslednjem trenutku. Komisija je Austriji poslala predlog kojim obećava da će to pitanje razmotriti u nekom od narednih paketa sankcija. Druge vlade uspele su da uklone predloženo postepeno ukidanje uvoza ruske ribe. Moskva i dalje zarađuje više od pola milijarde dolara godišnje od prodaje ribe EU. Prvobitni predlog podrazumevao je zabranu uvoza bakalara, saja i polaka. Od njega se odustalo nakon što je nekoliko zemalja izrazilo zabrinutost zbog cena za potrošače i uticaja na industriju prerade ribe u EU. Raniji nacrti takođe su sadržali sankcije protiv ruskog pravoslavnog patrijarha Kirila i ograničenja za bivše pripadnike ruskih oružanih snaga. Bugarska se usprotivila uvrštavanju Kirila na listu sankcionisanih, poglavara Ruske pravoslavne crkve i istaknutog podržavaoca rata Moskve. Italija je takođe uložila formalnu rezervu, a peti diplomata EU rekao je da se Vatikan protivi sankcionisanju poglavara druge crkve. "To je papina solidarnost", rekao je diplomata. Kiril je izostavljen iz konačnog teksta. Francuska i Italija - obe zemlje koje izdaju veliki broj viza Rusima - takođe su se usprotivile ograničenjima za bivše ruske vojnike. Tvrdile su da sistem za utvrđivanje na koga bi se ograničenja odnosila još nije spreman za primenu, pa su mere značajno ublažene. Iako su izuzeci bili značajni, paket u sadašnjem obliku doveo bi do toga da još desetine ruskih banaka budu isključene iz zapadnog sistema za razmenu finansijskih poruka SWIFT. Više od 250 ljudi takođe bi dobilo zabranu putovanja u EU, što bi bilo najveće takvo proširenje liste od 2023. godine. "Kada se uzmu u obzir zamrzavanje gornje granice cene nafte i ograničenja izdavanja viza vojnicima, paket je prilično ambiciozan", rekao je treći diplomata. Ipak, ustupci su raspršili nade da će Orbanov odlazak znatno olakšati pooštrevanje ekonomskog pritiska na Moskvu. "Orban je bio težak, ali nikada zapravo nije blokirao čitave pakete", rekao je drugi diplomata EU.

